

उद्दिष्टे (Objectives)

- विद्यार्थ्यांना वाढ आणि विकास या संकल्पनांची सखोल समज करून देणे.
- अनुभव (जैविक व सामाजिक) आणि परिस्थिती यांचा मानवी विकासावर होणारा परिणाम स्पष्ट करणे.
- अनुभव आणि परिस्थितीचे शैक्षणिक महत्त्व समजावून सांगणे.
- विकासाच्या विविध पायऱ्या (शारीरिक, बौद्धिक, भावनिक, सामाजिक) आणि त्यांची वैशिष्ट्ये समजावून देणे.

अपेक्षित परिणाम (Expected Outcomes)

- विद्यार्थी वाढ आणि विकास यातील घटक (अनुभव व परिस्थिती) स्पष्टपणे समजावून सांगू शकतील.
- विद्यार्थी जैविक व सामाजिक अनुभवांचा विकासावर होणारा परिणाम ओळखू शकतील.
- विद्यार्थी विकासाच्या विविध पायऱ्या व त्यांच्या वैशिष्ट्यांचे विश्लेषण करू शकतील.
- विद्यार्थी शैशव, बाल्य आणि पौगंडावस्थेचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करू शकतील.

४. वाढ आणि विकास

४.१) अनुभव आणि परिस्थिती

४.२) अनुभव :

अ) अर्थ आणि व्याख्या

आ) जैविक अनुभव

इ) सामाजिक अनुभव

४.३) परिस्थिती – अर्थ आणि स्वरूप

४.४) अनुभव आणि परिस्थितीचे शैक्षणिक महत्त्व

४.५) विकासाच्या पायऱ्या

४.६) विकासाच्या पायऱ्या :

शारीरिक, बौद्धिक, भावनिक आणि सामाजिक

४.७) अ) शैशवावस्था आ) उत्तर बाल्यावस्था इ) पौगंडावस्था

४.८) वैशिष्ट्ये आणि शैक्षणिक महत्त्व

५. मानसिक प्रक्रिया

५.१) प्राथमिक प्रक्रिया

अ) संवेदना आ) दृष्टिकोन इ) संकल्पना निर्मिती

५.२) मानसिक प्रक्रियेचा अर्थ आणि शैक्षणिक महत्त्व

५.३) उच्च प्रक्रिया

अ) कल्पनानिर्मिती आ) सृजनशीलता इ) मननात्मक

५.४) प्रात्यक्षिक कार्य – कल्पनानिर्मितीवर प्रयोग करून त्याचे निष्कर्ष लिहा.

६. व्यक्तिमत्व आणि व्यक्तिभेद

६.१) व्यक्तिमत्व – संकल्पना आणि व्याख्या

व्यक्तिमत्वावर परिणाम करणारे घटक

६.२) व्यक्तिमत्व विकासामध्ये शाळेची भूमिका

६.३) व्यक्तिभेद – संकल्पना आणि व्याख्या

६.४) व्यक्तिभेदाची कारणे

६.५) व्यक्तिभेदाचे शैक्षणिक महत्त्व